

Kas mēs esam?

Mūsdienās cilvēki arvien vairāk dzīvo savos priekšstatos, visu vērtē un par visu spriež atbilstoši tiem. Viņiem ir samērā skaidrs priekšstats par to, kādam jābūt laulības partnerim vai partnerei, dzīvoklim, bērniem, skolotājiem, draugiem, kaimiņiem, valdībai un pat laika apstākļiem, kad viņi, teiksim, dodas atvaļinājumā – par visu viņiem ir daudz maz noteikti priekšstati. Viņi pat nemana, ka dzīvo garām pašai dzīves īstenībai, kas ir tik negaidīta un daudzveidīga; vēl vairāk – viņi nemaz negrib to manīt. Kādēļ? Tādēļ, ka, pieskaršanās reālām lietām sagādā sāpes; viņi tūlīt jūt, ka reālām lietām nebūt nerūp viņu priekšstati par tām, ka tās pastāv un notiek, atbilstoši kādiem citiem, viņiem neredzamiem, kritērijiem un neizprotamiem likumiem, kurus izzināt var, tikai atsakoties no pašu viendimensijas priekšstatiem, kuru autors ir neviens cits kā ego, kas visu redz caur paša labuma prizmu. Reālās lietas, reiz ieraudzītas un apzinātas, tūlīt pieprasa rīcību, un ne tik daudz ārēju rīcību, cik tieši iekšēju: pamatīgas pārdomas, izpratni, atsacīšanos no ērtiem priekšstatiem, varbūt pat uzpurēšanos, katrā ziņā būtisku izšķiršanos, uz katra soļa izšķiršanos par vai pret paša dziļāko būtību. Bailes no sāpēm, no piepūles, no pārmaiņām, no individuālās atbildības liek mums fabricēt virtuālos dzīves modeļus, kas nemanāmi pārņem mūsu prātu, jūtas, gribu. Kur paliek īstā realitāte?

Uz paša uzdoto jautājumu, vai viens mats ir realitāte, Rūdolfs Šteiners atbild, ka mats ir realitāte tikai tik daudz, cik tas pieder cilvēkam, augot uz viņa galvas. Tas ir saistīts ar visu cilvēka eksistenci - pārtrūkstot tā saiknei ar cilvēku, arī mats zaudē savu jēgu. Tā ir mata reālā puse. Kas ir mūsu reālā puse? Kur ir galva, uz kuras mēs “augam”, kur būtne, kurai mēs piederam, un kas piešķir mūsu eksistencei jēgu? Visas mūsu dzīves uzdevums ir atrast šo būtni jeb mūsu pašu identitāti.

Kādreiz pasaules gudrība tika glabāta stingrā slepenībā, lai netiktu necienīgās rokās un savtīgās sirdīs. Gudrību glabājošās grāmatas, piem., Bībeli pat taisīja ar slēģiem, un to drīkstēja lasīt tikai īpaši cilvēki, tikai šīs gudrības cienīgos apstākļos. Šodien jebkāda gudrība, tai skaitā Bībele, ir pieejama ikvienam, visu veidu un paveidu „slepenā” literatūra ir appludinājusi pasauli, taču vienlaicīgi pati gudrība paliek cilvēkiem arvien nesaprotamāka, arvien dziļāk apslēpta. Mēs lasām un nesalasām, klausāmies un nesadzirdam, mēs neprotam atšķirt patiesību no meliem, dzīvu vārdu no surogāta, akmeņus no maizes. Mēs nevaram apstāties, apklust, iedziļināties, mēs vienmēr kaut kur steidzamies – slīdam pa faktu virspusi kā slidotāji – paši sev garām, un mūsu dziļās, eksistenciālās ilgas pēc sevis un pasaules kopsakarību izpratnes tā arī netiek apmierinātas, lai gan īstenībā it kā tiek apmierinātas – garām skrienot, pa roku galam, viegli, bez garīgas piepūles, glaimojot mūsu paviršajam, mazajam, sacietējušajam ego.

Gudrība vairs no mums neslēpjas, toties mēs slēpjamies no tās savos būros, sava ego bruņās, savos pašpārlicinātības cietokšņos. Mēs neesam pamanījuši, kā paši tapām aizslēgti. Šai ziņā godbijību izraisa Viduslaiku mistiķa Meistara Ekharta teiktie vārdi:

Dievs ir gatavs ik stundu,

bet mēs – ne;

Dievs mums ir tuvu,

bet mēs – tālu;

Dievs ir iekšā,

bet mēs – ārā;

Dievs mūsos ir mājās,

bet mēs – sveši.